

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **V. B.**
st. přísl. X
t. č. pobytem X
zastoupený Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem
sídlem Lidická 960/81, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 15. 9. 2025, č. j. OAM-13610-17/DP-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2025, č.j. OAM- 13610-17/DP-2024 **se zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 21 404, 10 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, Mgr. Vratislava Taubera, advokáta se sídlem Lidická 960/81, Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o tom, že se podle § 44 a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 písm. a) a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) se neprodlužuje doba platnosti k dlouhodobému pobytu, neboť žalobce nesplňuje podmínku trestní zachovalosti.

II. Žaloba

2. Žalobce především namítal, že nebyly zohledněny jednotlivé aspekty jeho trestné činnosti. Namísto bylo zkoumat nejenom spáchání trestného činu, ale také o jaký konkrétní trestný čin se jednalo, zda se jednalo o přečin či zločin, zda žalobce naplnil kvalifikovanou skutkovou podstatu, jaká je zákonná trestní sazba či druh trestu a v jaké konkrétní výši byl trest uložen, jakož i to, jaká doba uplynula od spáchání trestného činu a zda žalobce do doby rozhodnutí o žádosti vedl spořádaný život (odkázal zde na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2015, č.j. 7 Azs 285/2014-39 a ze dne 13. 2. 2020, č.j. 7 Azs 192/2019-31). Žalovaný se přitom okolnostmi trestné činnosti žalobce zabýval na str. 3 svého rozhodnutí, přičemž poukázal na to, že u něj zjištěná hladina alkoholu v krvi odpovídá stavu střední opilosti. Dále poukázal na statistiky dopravních nehod a akcentoval, že řízení pod vlivem omamných nebo návykových látek je jedním z nejtěžších protiprávních jednání proti zákonu i provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru žalobce jsou tyto úvahy z pohledu rozsudku NSS zcela nedostatečné. Stav střední opilosti ani trestní zákoník nezná a ani žalovaný nevysvětlil, co přesně je tím myšleno. Ani statistiky dopravních nehod nemají bližší návaznost na jednání žalobce. Pokud by žalobce svým jednáním způsobil dopravní nehodu, pak by se jednalo o kvalifikovanou skutkovou podstatu dle § 274 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku. Rovněž úvaha, že jednání žalobce představuje jedno z nejtěžších protiprávních jednání proti zákonu o pozemních komunikacích nemá vypovídací hodnotu. Podle názoru žalobce, pokud by se žalovaný dostatečně konkrétně zabýval povahou jeho trestného činu a okolnostmi s jeho trestnou činností související, musel by nutně dojít k závěru, že intenzita narušení veřejného zájmu není natolik velká, aby převážila nad zájmem žalobce na zachování jeho soukromého a rodinného života. V případě žalobce se jednalo o přečin, byl odsouzen trestním příkazem, což lze pouze v typově méně závažné trestné činnosti. Trestní příkaz navíc neobsahuje odůvodnění, a tudíž bylo třeba, aby žalovaný posoudil jednotlivé okolnosti trestné činnosti žalobce a tyto zohlednil. Měl být i posouzen druh a výši uloženého trestu, Žalobci nebyl uložen trest odnětí svobody. Peněžitý trest byl vyměřen ve 100 denních sazbách, přičemž počet denních sazeb je určen k přihlédnutí k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu. Trest se přitom může pohybovat ve výši 20-730 denních sazeb. Žalobci byl tak určen trest ve výši výrazně bližší spodní hranici, což svědčí o tom, že v jeho případě se jednalo o trestnou činnosti, nikoli tolik intenzivní, jak je prezentované v napadeném rozhodnutí. Stejně tak byl žalobci uložen trest zákazu činnosti ve výši 18 měsíců, tedy opět výrazně blíže spodní hranici (1-10 let).

30/2025

3. Žalobce rovněž uvedl, že od okamžiku vydání předmětného trestního příkazu do dne vydání napadeného rozhodnutí ji uplynula doba 16 měsíců, tj. doba blížící se době, na kterou byl uložen trest zákazu činnosti. Žalobce přitom po tuto dobu žil spořádaný život a jakéhokoli dalšího protiprávního jednání se vystríhal. Žalovaný již od 12. 7. 2024 byl informován o trestné činnosti žalobce, přičemž však řízení zahájil až více, než rok po informaci o trestu, což svědčí o tom, že trestnou činnost nelze považovat za natolik intenzivní. Namísto toho je tato okolnost přičítána jemu k tíži v okamžiku, kdy je rozhodováno o jeho žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k pobytu, a to v době, kdy žalobci do úspěšného vykonání trestu zákazu činnosti a s ním spojeného zahlazení odsouzení, resp. fikce neodsouzení (s ohledem na to, že peněžitý trest byl již žalobcem uhrazen) zbývají pouze dva měsíce.
4. Žalobce dále namítal nedostatečné zohlednění nejlepšího zájmu jeho nezletilého syna (odkázal na rozhodnutí NSS ze dne 18. 10. 2022, č.j. 5 Azs 33/2022-39). Není možné se spokojit s pouhým obecným prohlášením, že zájmem nezletilého dítěte je, aby vyrůstalo v harmonické rodině s oběma rodiči. To platí prakticky vždy, a přitom nijak neindividualizuje konkrétní případ (odkázal na rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2024, č.j. 7 Azs 282/2023-56). Hodnocení žalované ve vztahu k situaci rodiny není prostá stereotypních či zkratkovitých úvah, které však nebyly blíže doloženy, tj. úvaha, že syn žalobce kvůli svému roku narození v roce 2020 měl by být stále fixován na matku. Obdobně pak, že je na volbě žalobce a jeho rodiny, zda alespoň částečně budou rodinné soužití realizovat v zemi původu nebo si vystačí s krátkodobými návštěvami a s telefonickým a jiným spojením. Je totiž otázkou, zda realizace rodinného soužití v zemi původu, kde probíhá válečný konflikt, bude vůbec možná, a naopak krátkodobé návštěvy, telefonické či jiné spojení k tomu, aby rodinný život neutrpěl, dostatečné. Nelze pak rovněž na základě útlého věku jeho syna dovozovat, že by měl být více fixován na matku a vztah se žalobcem bagatelizovat. Žalovaný pak nevyužil možnosti, které se mu naskýtaly k tomu, aby situaci rodiny prověřil a opatřil si dostatečné podklady k tomu, aby nejlepší zájem nezletilého syna vyhodnotil. Žalovaný nezjistil mj. jakým způsobem se na péči rodičů o něj podílí a jaká je z hlediska příjmů finanční situace rodiny. Mohl by si např. vyžádat zprávu od orgánu sociálně – právní ochrany dětí nebo (ještě lépe) provést výslech žalobce a jeho manželky. K tomu však žalovaný nepřistoupil.
5. Žalobce dále namítal, že žalovaný se mýlí v tom, že žalobce neuvedl nic konkrétního ohledně svých rodinných vztahů. Rovněž v tom, že neuvedl nic, co by svědčilo o tom, že by se rodina bez jeho přítomnosti neobešla. Žalovaný má i povinnost opatřovat důkazy na podporu tvrzených nebo domnělých skutečností svědčících ve prospěch účastníka řízení. Žalobce v rámci vyjádření k podkladům rozhodnutí uvedl mj., že podnikání je jediným zdrojem jeho příjmů. Rovněž poukázal na skutečnost, že v ČR žije již 17 let a jeho integrace do české společnosti je vysoká. Nelze tedy říct, že by účastník řízení na konto svých rodinných vztahů nic konkrétního neuvedl. Je třeba, aby z odůvodnění rozhodnutí vyplývalo, že žalovaný pečlivě posoudil situaci nezletilých dětí, určil jejich nejlepší zájem a dostatečně vyhodnotil v poměru s konkurujícím veřejným zájmem (odkázal na rozhodnutí NSS ze dne 4. 10. 2023, č.j. 7 Azs 93/2023-30, bod 18, ze dne 19. 6. 2023, č.j. 5 Azs 253/2022-54, bod 24 a násl., ze dne 24. 3. 2021, č.j. 10 Azs 226/2020-52, bod 26 a násl., a ze dne 31. 1. 2024, č.j. 6 Azs 248/2023-27, bod 16). Žalovaný také musí vyvinout zvýšenou aktivitu, a to bez ohledu na účel žádost o pobytové oprávnění (k tomu rozhodnutí NSS ze dne 25. 9. 2020, č.j. 4 Azs 171/2019-25, ze dne 18. 10. 2022, č.j. 5 Azs 33/2022 či ze dne 24. 3. 2021, č.j. 10 Azs 226/2020-52).

30/2025

6. Žalobce dále namítal nezohlednění získání jiného pobytového oprávnění. S ohledem na probíhající konflikt na Ukrajině není jeho vycestování do země původu žádoucí. V důsledku takového vycestování na delší dobu hrozí citelný zásah do vztahu s jeho manželkou a nezletilým synem, a tudíž se měl žalovaný zabývat, zda má žalobce možnost žádat o jiné pobytové oprávnění za účelem legálního setrvání na území ČR. Dále i tím, zda bude žalobci umožněno nadále podnikat či provozovat jinou výdělečnou činnost, která mu umožní plnit vyživovací povinnost vůči nezletilému synovi a manželce. Žalobce je přitom vystaven riziku zahájení řízení o správním vyhoštění. Ve veřejném zájmu přitom je, aby cizinci nesetřvali na území bez platného pobytového oprávnění a řízení o jejich vyhoštění ani nemuselo být zahajováno. Nadto i v řízení o správním vyhoštění by bylo potřeba vymezit zájem nezletilého syna, proto je patrně účelnější, aby související informace byly zjištěny již v předchozím řízení o odnětí, resp. neprodloužení pobytového oprávnění, což se však u žalobce nestalo (odkázal zde na rozhodnutí NSS ze dne 23. 10. 2023, č.j. 10 Azs 234/2023-54). Žalobce jakožto osoba pobývajíc na území 17 let by na dočasnou ochranu bez dalšího neměl nárok. Dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu aktuálně žalovaný ani občanům Ukrajiny bezvýhradně neuděluje. Žalobce zde odkázal na konkrétní případy ostatních žadatelů, kterým nebylo vízum uděleno (odkázal na rozhodnutí NSS ze dne 25. 9. 2020, č.j. 4 Azs 171/2019).

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaný ve vyjádření především uvedl, že žalobce byl shledán vinným trestným činem ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku. Za uvedený trestný čin mu byl trestním příkazem OS Blansko uložen peněžitý trest ve výši 40 000 Kč, který žalobce uhradil dne 16. 7. 2024 a dále trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců, přičemž dne 21. 5. 2025 soud rozhodl o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu a zkušební doba byla stanovena do 21. 3. 2026. Trestní příkaz nabyt právní moc dne 24. 5. 2024. Nesplnění podmínky trestí zachovalosti je důvodem pro zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání dle 44 a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) a odkazem na § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Přiměřeností dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce se pak žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval a zohlednil ji. Žalobce přicestoval do ČR již na konci roku 2007 na základě dlouhodobého víza, následně mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobce pobýval na území na základě dlouhodobého pobytu, nikdy nežádal o povolení k trvalému pobytu, tvrzená integrace do ČR či potřeba přesídlit do ČR jsou tak diskutabilní. Na konci roku 2018 za žalobcem přicestovala na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny jeho manželka B. S., nicméně jejich syn B. V., nar. X se narodil na Ukrajině, do ČR přicestoval v červnu 2022 na základě dlouhodobého víza a následně mu bylo vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem soužití rodiny. Manželce i jejich synovi uplynula v roce 2024 platnost povolení k dlouhodobému pobytu, aniž by prodloužili jeho platnost. V únoru 2025 pak požádali na území ČR o dočasnou ochranu, na základě, které na území aktuálně pobývají. Manželka se synem tedy pobývali střídavě v ČR a na Ukrajině, zjevně je tedy syn zvyklý více na svou matku, zároveň nebyl uveden jediný důvod, proč by se o syna nemohla postarat matka samotná. Matka má na základě dočasně udělené ochrany v podstatě volný přístup na trh práce a syn již nevyžaduje celodenní péči, neboť navštěvuje mateřskou školu. Žalobce měl možnost požádat o dočasnou ochranu. Žalovaný připouští, že trestný čin žalobce nebyl zatížen žádnými přitěžujícími

30/2025

okolnostmi, nicméně se stále jednalo o trestný čin, který je navíc společensky značně nebezpečný. Skutečnost, že žalobce ve stavu opilosti při řízení osobního automobilu nezpůsobil žádnou dopravní nehodu, nevznikla žádná materiální škoda či nezpůsobil žádné zranění sobě ani dalším osobám, je důsledkem pouhé náhody (odkázal na rozhodnutí NSS ze dne 19. 10. 2016, č.j. 2 Azs 147/2016).

8. Žalovaný dále uvedl, že odsouzení žalobce dosud nebylo zahlazeno a své bezchybné chování tak doposud neprokázal, až do března 2026 pobeží zkušební doba podmíněného upuštění od zbytku trestu zákazu řízení.
9. Žalovaný rovněž uvedl, že věděl o odsouzení žalobce již od 12. července 2024, ale v této době již bylo zahájeno řízení o žádosti žalobce o prodloužení platnosti povolení k trvalému pobytu. V takové situaci se řízení o zrušení povolení k pobytu nezahajuje, neboť odsouzení za trestný čin je zohledněno právě v řízení o prodloužení platnosti povolení pobytu. Závěrem navrhnul zamítnutí žaloby.

IV. Replika žalobce

10. Žalobce uvedl, že žalovaným ve vyjádření předestřené důvody zásahu do soukromého a rodinné života nebyly součástí napadeného rozhodnutí. Žalovaný však svou argumentaci v rozhodnutí nemůže doplňovat prostřednictvím svých podání k soudu. Žalovaný poukazuje na skutečnost, že nezletilý syn dosud strávil více času s matkou, než se žalobcem. Z toho však nelze bez dalšího dovozovat, že by nezletilý syn by více navázán na matku či otce či že by byla schopna aktuálně schopna zajistit péči o něj sama bez žalobce. Ke zjištění aktuálního stavu si žalovaný mohl opatřit zprávu OSPOD nebo výslech žalobce a jeho manželky. Pokud by žalobce měl reálnou možnost a dočasná ochrana by byla udělena, stalo by se z povahy věci odvislým od pobytového oprávnění jeho rodinných příslušníků a současně od válečného stavu, což není žádoucí.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba je *důvodná*.
12. V posuzovaném případě žalovaný zamítnul žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a dobu platnosti k povolení dlouhodobému pobytu se dle § 44 a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na § 56 odst. 2 písm. 2) zákona o pobytu cizinců neprodluhuje, neboť účastník řízení nesplňuje podmínku trestní zachovalosti.
13. Podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže a) nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174), nebo b) v uplynulých 5 letech porušil povinnost stanovenou tímto zákonem, za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince. Podle § 174 a) odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *za trestně zachovalého se pro účely tohoto zákona považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu*.
14. Mezi účastníky řízení prakticky není sporu o tom, že žalobce nelze považovat za trestně zachovalého, neboť má ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně

30/2025

odsouzen za spáchání trestného činu [ust. § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců *a contrario*]. Spornou je toliko skutečnost, zda jsou důsledky neudělení povolení k dlouhodobému pobytu z tohoto důvodu přiměřené důvodům, zejména s ohledem na dopad do soukromého a rodinného života cizince, jak požaduje ust. § 56 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Tento požadavek ostatně plyne také ze směrnice Rady 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny [viz zejména bod 2 preambule, čl. 5 odst. 5 a čl. 17 této směrnice a dále rozsudkem Soudního dvora (Evropské unie) ve věci C-540/03 *Evropský parlament proti Radě Evropské unie*, Sb. rozh. 2006, s. I-5769, dostupný na <http://curia.europa.eu>] a přímo z čl. 8 odst. 1 Úmluvy.

15. Čl. 8 odst. 1 Úmluvy stanoví, že „každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.“ Podle odst. 2 pak „státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“
16. Čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 2. 1996, ve věci *Gül proti Švýcarsku*, stížnost č. 23218/94, dostupný na <http://hudoc.echr.coe.int>) a vzít v úvahu i to, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný a soukromý život v jeho zemi původu. Při posuzování přiměřenosti dopadu správního rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince je proto nutno hodnotit závažnost jeho jednání (význam porušené normy, forma zavinění apod.) na straně jedné a intenzitu zásahu do rodinného a soukromého života cizince na straně druhé.
17. Jediným důvodem pro neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu žalobci byl nedostatek jeho trestní zachovalosti, konkrétně skutečnost, že žalobce spáchal přečin. Žalobce byl pravomocně odsouzen trestním příkazem OS Blansko ze dne 29. 4. 2024, č.j. 14T 56/2024-30 za spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku k peněžitému trestu ve 100 denních sazbách ve výši 400 Kč, tedy v celkové výměře 40 000 Kč a dále k trestu zákazu činnosti spořívající v zákazu řízení motorových vozidel po dobu 18 měsíců.
18. Soud při hodnocení přečinu žalobce souhlasí se žalovaným v tom, že se z pohledu trestního zákoníku jedná o méně závažnou trestnou činnost, ale z pohledu zákona o provozu na pozemních komunikacích se však jedná o jedno z nejzávažnějších a nejtěžších porušení tohoto zákona. Namísto bylo v této souvislosti zkoumat nejen to, že byl trestný čin spáchán, ale také to, o jaký konkrétní trestný čin se jednalo, zda se jednalo o přečin či zločin, zda žadatel naplnil kvalifikovanou skutkovou podstatu, jaká je zákonná trestní sazba či druh trestu a v jaké konkrétní výši byl trest uložen, jakož i to, jak dlouhá doba uplynula od spáchání trestného činu a zda cizinec do doby rozhodnutí o žádosti vedl pořádaný život (viz např. rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2015, č. j. 7 Azs 285/2014-39, nebo již zmiňovaný rozsudek č. j. 7 Azs 192/2019-31). Při hodnocení měl tedy správní orgán přihlídnout k tomu, že žalobce vedl až do spáchání přečinu a i poté, řádný život. Rovněž měl být přihlídnuto k tomu, že soud se mohl při ukládání peněžitého trestu pohybovat ve smyslu § 68 odst. 1 trestního zákoníku v rozmezí 20-730 denních sazeb, přičemž

30/2025

žalobci byl uložen trest ve výrazně bližší spodní hranici. Stejně tak v případě uložení trestu zákazu činnosti, kde je ve smyslu § 73 odst. 1 trestního zákoníku rozmezí 1 až 10 let, a žalobci byl uložen trest 18 měsíců, což je výrazně blíže spodní hranici. Žalobce byl dosud bezúhonný a z obsahu správního spisu nelze dovodit, že by byl důvod k závěru, že se bude znovu dopouštět trestné činnosti. Celým obsahem rozhodnutí žalovaného se pak vine argumentace, v tom smyslu, že si měl být žalobce před spácháním dané závažné trestné činnosti vědom důsledků svého jednání z hlediska možného pozbytí pobytového oprávnění na území ČR. To je jistě pravda, pokud by však měl být tento argument používán takto mechanicky, jak ho uplatňuje správní orgán mj. v nyní posuzované věci, pak by, bráno do důsledků, ochrana jakkoli intenzivních rodinných vazeb cizince, včetně zájmu jeho nezletilých dětí, nemohla nikdy převážít nadskutečnosti, že se dopustil v ČR úmyslné trestné činnosti. Tím by byla ovšem druhá zákonná podmínka pro nepovolení prodloužení dlouhodobého pobytu byla defacto vymazána (srov. rozhodnutí NSS ze dne 16. 3. 2020, č.j. 5 Azs 404/2019-28).

19. V dané věci je zcela zásadní skutečností, že žalobce je otcem nezletilého pětiletého syna, který podle vyjádření žalovaného přicestoval do ČR v červnu 2022 (28. 6. 2022) na základě dlouhodobého víza a následně mu bylo vydáno dlouhodobé vízum za účelem soužití rodiny. Manželce žalobce i jejich synovi uplynula v roce 2024 platnost povolení k dlouhodobému pobytu, aniž by si prodloužili platnost k dlouhodobému pobytu. V únoru pak požádali na území ČR o dočasnou ochranu, na základě, které na území aktuálně pobývají. Lze tak předpokládat, že syn více než 2 roky pobýval se žalobcem a jeho manželkou ve společné domácnost, přičemž žalobce se podílel na péči o něj a na jejich materiálním zabezpečení.
20. Dle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Toto hledisko nejlepšího zájmu dítěte přenáší Evropský soud pro lidská práva (ESLP) i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí, a přisuzuje mu zejména ve své recentní judikatuře zcela zásadní význam, byť ne v tom smyslu, že by musela vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale právě především z hlediska procesního, tedy ESLP posuzuje, zda skutečně příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny také v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem, a zda tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily.
21. Např. v rozsudku ze dne 9. dubna 2019, I. M. proti Švýcarsku, stížnost č. 23887/16, ESLP shrnul svou dosavadní judikaturu k této otázce tak, že předně připomněl zásadu mezinárodního práva, podle které jsou státy oprávněny, aniž jsou přitom dotčeny jejich závazky vyplývající z Úmluvy, kontrolovat vstup cizinců na své území. Úmluva nebrání oprávnění států vyhostit (a tedy ani zrušit povolení k trvalému pobytu) v zájmu zachování veřejného pořádku cizince s oprávněným pobytem na jejich území, který se dopustil trestné činnosti; ke své slučitelnosti s článkem 8 Úmluvy však taková rozhodnutí musí být nezbytná v demokratické společnosti, tedy odpovídat naléhavé společenské potřebě a být zejména přiměřená sledovanému legitimnímu cíli (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 9. října 2003, Slivenko proti Lotyšsku, stížnost č. 48321/99, bod 113). ESLP

30/2025

v této souvislosti odkázal též na rozsudek svého velkého senátu ze dne 18. října 2006, Ünner proti Nizozemsku (stížnost č. 46410/99, body 54 až 60) v němž byla shrnuta kritéria, jimiž se mají státy při svém rozhodování při posouzení nezbytnosti zásahu do soukromého a rodinného života takového cizince řídit:

- povaha a závažnost trestného činu spáchaného stěžovatelem,
 - délka jeho pobytu v hostitelské zemi,
 - doba od spáchání trestného činu a chování stěžovatele během ní,
 - státní občanství různých dotčených osob,
 - rodinná situace stěžovatele, zejm. doba trvání manželství, jakož i ostatní okolnosti svědčící o existenci skutečného rodinného života páru,
 - otázka, zda manžel stěžovatele při vzniku rodinného pouta věděl o trestné činnosti stěžovatele,
 - otázka, zda z manželství vzešly děti, a jejich věk,
 - závažnost obtíží, kterým by manžel stěžovatele čelil v domovské zemi
 - zájem a blaho dětí, zejména s ohledem na obtíže, kterým by čelily v domovské zemi
 - pevnost rodinných, sociálních a kulturních vazeb s hostitelskou a domovskou zemí;
- případně mají zohlednit další konkrétní okolnosti, například medicínské aspekty nebo dočasnou či trvalou povahu zákazu vstupu (rozsudek ESLP ze dne 15. listopadu 2012, Shala proti Švýcarsku, stížnost č. 52873/09, bod 46).

22. Vnitrostátní soudy také musejí podle ESLP dostatečně podrobně odůvodnit svá rozhodnutí. Odůvodnění, které skutečně nevyvažuje dotčené zájmy, je v rozporu s článkem 8 Úmluvy, zejména když soudy přesvědčivě neprokáží, že je zásah přiměřený sledovaným cílům, a tedy odpovídá naléhavé společenské potřebě (rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, El Ghatet proti Švýcarsku, stížnost č. 56971/10, bod 47). Pokud vnitrostátní soudy dostatečně a přesvědčivě přezkoumaly skutkové okolnosti a relevantní souvislosti a provedly adekvátní posouzení osobních zájmů stěžovatele a obecnějších zájmů společnosti, nepřísluší ESLP jejich posouzení nahradit svým vlastním, a to ani v otázce proporcionality sporného opatření, ledaže pro to existují důležité důvody (rozsudek ESLP ze dne 14. září 2017, Ndidí proti Spojenému království, stížnost č. 41215/14, bod 76).
23. V již citované věci El Ghatet proti Švýcarsku ESLP potvrdil, že veškerá rozhodnutí týkající se dětí musejí v první řadě zohledňovat jejich nejlepší zájmy (rozsudek ESLP ze dne 6. července 2010, Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku, stížnost č. 41615/07, bod 135). ESLP se pečlivě zabývá situací nezletilých dětí; bere v úvahu též věk dítěte, konkrétní okolnosti, za kterých dítě pobývá ve státě původu, a míru závislosti na péči rodičů. Nejlepší zájem dítěte neznamena, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy, nicméně je třeba ho považovat za středobod úvah a přiznat tomuto zájmu rozhodující význam (rozsudek ze dne 14. ledna 2016, Mandet proti Francii, stížnost č. 30955/12, body 56–57). Při určení nejlepšího zájmu dítěte státy

30/2025

požívají prostor pro uvážení. Rozpor s článkem 8 Úmluvy nastane za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů. V takovém případě není dle ESLP přesvědčivě prokázáno, že zásah byl přiměřený sledovanému účelu a byl odůvodněn naléhavou společenskou potřebou (rozsudek ze dne 21. června 2012, Fernsehgesellschaft SRG proti Švýcarsku, stížnost č. 34124/06, bod 65).

24. V tomto kontextu tedy bylo třeba hodnotit i přiměřenost žalobou napadeného rozhodnutí vzhledem k zájmům nezletilého dítěte žalobce. Právě především hledisko nejlepšího zájmu dítěte nebylo dle názoru soudu ve věci dostatečně zváženo a poměřeno s protichůdným zájmem státu na neprodloužení pobytu k dlouhodobému pobytu žalobce.
25. Správní orgán nevěnoval nejlepšímu zájmu nezletilého dítěte žalobce dostatečnou pozornost. Je pravda, že čl. 9 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte připouští i oddělení dítěte od rodičů. Úmluva o právech dítěte požaduje ochranu práva dítěte na osobní kontakt s oběma rodiči, nestanoví však, že oba rodiče musí žít se svými dětmi v jednom státě, naopak předpokládá, že k oddělení dítěte od rodičů může dojít, a pro takovou situaci požaduje zabezpečení pravidelného osobního kontaktu. Skutečnost, že oddělení dítěte od jednoho z rodičů je dle Úmluvy o právech dítěte za určitých kvalifikovaných okolností možné, však sama nevede k závěru o nepřiměřenosti rozhodnutí.
26. Soud k věci uvádí, že žalovaný nesprávně vycházel z toho, že nezletilý syn žalobce na území ČR pobývá od 5. 2. 2025. Z obsahu správního spisu však plyne, že nezletilý syn pobývá na území ČR již od 28. 6. 2022, ale s určitými přetržkami a lze se domnívat, že i ve společné domácnosti se svou matkou a otcem. Žalovaný pak v rozhodnutí rovněž uvádí, že nezletilý syn žalobce je s ohledem na datum narození v roce 2020 stále spíš fixován na matku než na žalobce. Tento závěr však nemá oporu ve správním spisu, kdy by např. byl proveden výslech žalobce a jeho manželky, případně vyžádána zpráva od orgánu sociálně právní ochrany dětí. U pětiletého dítěte není vazba automaticky na matku, záleží hlavně na tom, kdo s dítětem tráví více času, poskytuje mu péči, bezpečí a emoční podporu. Mohou obdobími preferovat jednoho z rodičů a může se to měnit. Žalovaný však žádné konkrétní důkazy k tomu neprovedl. Žalobce již v rámci vyjádření se k podkladům rozhodnutí uvedl, že příjem z podnikání je jediným zdrojem příjmů jeho rodiny. Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že matka je schopna dostatečně finančně zajistit svého syna, aniž by tuto skutečnost, jakkoliv prověřil, např. jejím výsledkem. Podle názoru soudu však nebylo v řízení dostatečně prokázáno, že by se rodina žalobce skutečně byla schopna alespoň po ekonomické stránce dlouhodobě zcela obejít bez pomoci žalobce. Nelze třeba najisto postaveno, zda nezletilý syn žalobce navštěvuje mateřskou školu a jeho matka tak může pracovat případně nemá nějaké omezení, které by ji ve výkonu práce omezovalo. Do správního spisu je přitom založen platební výměr ze dne 6. 5. 2024, č.j. 1983509/24/3007-50523-602795, podle něhož základ daně žalobce za rok 2023 činil 180 689 Kč. Neobsahuje už příjem žalobce za rok 2025 k dokreslení jeho příjmů a posouzení skutečnosti, jak zajišťoval ekonomickou existenci rodiny.
27. Jak sám uvedl žalovaný, tak na některých oblastech Ukrajiny probíhají v současné době válečné operace s tím, že ani ostatní části Ukrajiny nezůstaly válkou nedotčeny. Lze tudíž i předpokládat, že realizace společného soužití na Ukrajině by byla poměrně komplikovaná.

30/2025

28. Na závěru o nedostatku skutkových zjištění a nedostatečném posouzení a poměření zásahu do soukromého a rodinného života nic nemění ani žalovaným zdůrazňované jiné možnosti vedoucí k zajištění pobytu stěžovatele na území České republiky, díky kterým mu aktuálně nehrozí vycestování do země původu. Možnost získání jiného pobytového oprávnění obecně není důvodem pro to, aby řízení o nepovolení prodloužení k dlouhodobému pobytu nebylo provedeno náležitě a důsledně dle požadavků zákona (k tomu srov. rozhodnutí NSS ze dne 31. 1. 2024, č.j. 6 Azs 248/2023-24). Soud zde i odkazuje na konkrétní argumentaci žalobce, podle níž někteří žadatelé o dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu toto neobdrželi. Žalovaný tedy všem občanům Ukrajiny takové vízum za účelem strpění pobytu neuděluje. K případnému získání institutu dočasné ochrany žalobce z titulu rodinného příslušníka soud uvádí, že to může být poměrně komplikované. Dočasná ochrana má přitom ukotvení ve směrnici o dočasné ochraně. Dočasnou ochranu vysídlených osob zavádí v souladu s čl. 5 směrnice o dočasné ochraně Rada Evropské unie (dále jen „Rada“) rozhodnutím. Právě na základě uvedeného ustanovení vydala Rada v reakci na uprchlickou vlnu, kterou vyvolala invaze vojsk Ruské federace na Ukrajinu své prováděcí rozhodnutí. Rodinnými příslušníky se ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. c) prováděcího rozhodnutí Rady se podle jeho čl. 2 odst. 4 rozumí *„následující osoby, pokud se již daná rodina zdržovala a pobývala na Ukrajině před 24 únorem 2022 „, což žalobce nesplňuje (k tomu srov. rozhodnutí NSS ze dne 30. 10. 2024, č.j. 9 Azs 119/2024-33). Ani dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny podle § 42 a zákona o pobytu cizinců nemusí žalobce získat, neboť jeho podmínkou je také trestní zachovalost.*

VI. Závěr a náklady řízení

29. Ze shora uvedeného důvodu nedostatečného odůvodnění předmětného rozhodnutí krajský soud vyhodnotil žalobu jako důvodnou, a proto napadené rozhodnutí výrokem I. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
30. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci úspěch, soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. uložil výrokem II. rozsudku žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů v celkové výši 21 404, 10 Kč. Za účelně vynaložené náklady vzal krajský soud zaplacený soudní poplatek ve výši celkem 3 000 Kč a dále mimosmluvní odměnu zástupce žalobce za tři úkony právní služby (převzetí a příprava, podání žaloby a repliky) po 4 620 Kč podle ustanovení § 7 bod 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb). Za úkony právní služby to činí celkem 13 860 Kč. K tomu je třeba připočíst 450 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkově tedy 1350 Kč. To činí dohromady částku 15 210 Kč. Tato částka se dále zvyšuje o DPH 21 %. Částka odměny zástupce tedy činí 18 404, 10 Kč. S uhrazeným soudním poplatkem tak celková náhrada nákladů řízení přiznaná žalobci činí 21 404, 10 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší

30/2025

správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Brno 29. prosince 2025

JUDr. Petr Polách v.r.
samosoudce